

PA6HQ 2017

Elk jaar in het tweede weekend van juli is het tijd voor de IARU HF Championship contest. Nu staan elk weekend contesten op de agenda, dus wat is er zo bijzonder aan deze contest? Nou, deze contest onderscheidt zich omdat er een bijzondere categorie deelnemers is, de HQ (HeadQuarter) stations, die de landelijke vereniging vertegenwoordigen die lid is van de IARU. In ons land is dit de VERON.

Het reglement voor HQ-stations heeft een tweetal regels afwijkend van de normale regels:

- HQ-stations mogen zowel in CW als in SSB gelijktijdig actief zijn per band.
- HQ-stations mogen ook vanaf verschillende locaties actief zijn.

Deze bijzondere regels bieden de kans om de kracht van de Nederlandse conteststations te verenigen in plaats van dat ze het tegen elkaar opnemen, maar dit vraagt toch wel een wat andere organisatie dan een normale contest.

Sinds 1999 is PA6HQ al heel wat keren geactiveerd in wisselende samenstelling. Na een gedwongen pauze van enkele jaren vanwege een ander beleid in het uitgeven van speciale machtigingen, is in 2013 de draad weer opgepakt. In 2017 is hier weer een vervolg aan gegeven. Dit jaar was Nederland vertegenwoordigd vanaf de locaties van PA1HR, PA6Y, PI4A, PI4D, PI4COM en PI4VPO. De banden/mode matrix zag er als volgt uit:

Station:/Band:	160	80	40	20	15	10
PA1HR		CW				
PA6Y	CW		SSB		CW	
PI4A				SSB		
PI4COM					SSB	CW
PI4D		SSB	CW	CW		
PI4VPO	SSB					SSB

Michael, PA2PCH en PA1ENG in actie op 80m CW @ PA1HR

Over het algemeen is het moment van deze contest op de kalender niet zo gunstig voor Nederlandse deelname. Midden juli is ook altijd in de zomervakantieperiode waardoor de bemensing van stations een uitdaging is. Daarnaast is de zomer voor veel contestlocaties een moment voor onderhoud aan het station om op tijd klaar te zijn voor het contestseizoen dat in september start.

Zes verschillende locaties betekent ook zes verschillende belevingen. Iedere band/mode-combinatie is weer anders, dus graag laat ik de diverse locaties aan het woord over hun ervaringen:

PA1HR door PA1ENG

Team: PA1HR, PA1ENG, PA2PCH en Michael
Band: 80m CW

Een aantal weken voor de IARU-contest ontving ik een mailtje van Hans PA1HR met de vraag of ik zin had om mee te doen met hem en zijn oud-PCH collega's Ad PA2PCH en Michael (nog geen call). Het idee was om de deelname van PA6HQ te verzorgen op het 80m CW-gedeelte van de contest. In maart heb ik met PI4YLC gecontest in de shack van Hans in Zieuwent. Hij heeft een prachtige locatie met prima antennes en set-up (zie *Electron* juli 2017, pag. 315). Mooie kans dus om daar nog eens te contesten. Een telegrafist ben ik niet, ik heb CW-examen gedaan in België en kan contesten met een toetsenbord. Voor Hans, Ad en Michael ligt dat anders: zij hebben tientallen jaren gesleuteld als radiotelegrafist bij Scheveningen Radio en zijn dus supersnel met de paddle. Voor hun tijd bij PCH hebben Ad en Michael gevaren als radio-officier en heeft Hans bij de Marine Verbindingsschool de opleiding voor radiotelegrafist gevolgd. Ervaring genoeg dus.

Nog voor de contest begint blijkt het een leuke reünie voor de OM's: verhalen komen naar boven en bijnamen worden genoemd. Het lijkt op een aflevering van '24 uur met' waarbij ik tijdens de contest met 'een zoetwatertelegrafist en de twee zoutwatertelegrafisten' veel meekrijg van de sfeer van toen.

Er wordt ook hard gewerkt: de set-up van Win-Test met de SDR lijkt geen toon te maken voor de radio (achteraf een instelling in het computersysteem die als speld in de hooiberg zit). De OM's besluiten de paddle ter hand te nemen. Hans PA1HR en Ad PA2PCH zijn doorgewinterde contesters en Michael natuurlijk telegrafist, maar voor een toetsenbordoperator is dat geen geschikte oplossing. Gelukkig kunnen we met de SDR seinen, in

combinatie met een door Ad PA2PCH meegenomen ETM. Het heen en weer schakelen tussen de windows van Win-Test en de ETM blijkt veel concentratie te kosten en dat komt het opnemen niet ten goede. Dan komt de 25 jaar ervaring van Michael goed van pas: hij kan nog 'opnemen als de duivel'. Al samenwerkend maken we veel QSO's.

In totaal worden er door het team bijna 600 QSO's gemaakt voor de VERON-multiplier op 80m CW ondanks de matige condities en de set-up met de SDR. Deze mooie ervaring blijkt voor herhaling vatbaar: wij hebben besloten om in de toekomst zeker nog eens in deze samenstelling mee te doen aan een CW-contest.

PA6Y door PB2DX

Team: PA2GRU, PA2W, PA3FD, PA3GPA, PA1TO, PA4MRS, PE1PZF, PA1TK, PG2AA, PB2DX

Banden: 15m CW, 160m CW en 40m SSB

Zaterdagmorgen in de voorbereiding het aardnet uitgelegd voor de 160m inverted-L. Bij de check voor de SWR bleek er iets goed mis, en bij het controleren van een aantal zaken bleek dat de gesoldeerde verbinding achter de amphenolplug in de antennekast los was. Snel gerepareerd en alles weer OK voor QSO's op 160m.

Gedurende de hele contest is gewerkt op 40m; 15m en 160m CW hebben elkaar afgewisseld. Vanaf de start was het aanbod op 15m laag, de verwachtingen waren ook niet hoog door de wetenschap dat de condities ons in de steek zouden laten. Voornamelijk QSO's met Rusland, Balkanlanden en in mindere mate Israël / Midden-Oosten. Op 15m geheel geen stations gehoord uit USA / Canada, wel een paar uit Zuid-Amerika, Argentinië en Uruguay. Ook op 160m zijn verbindingen gemaakt met Zuid-Amerika en leek het 's nachts op 160m iets beter te lopen dan overdag op 15m. Het was niet wild met deze condities, en het

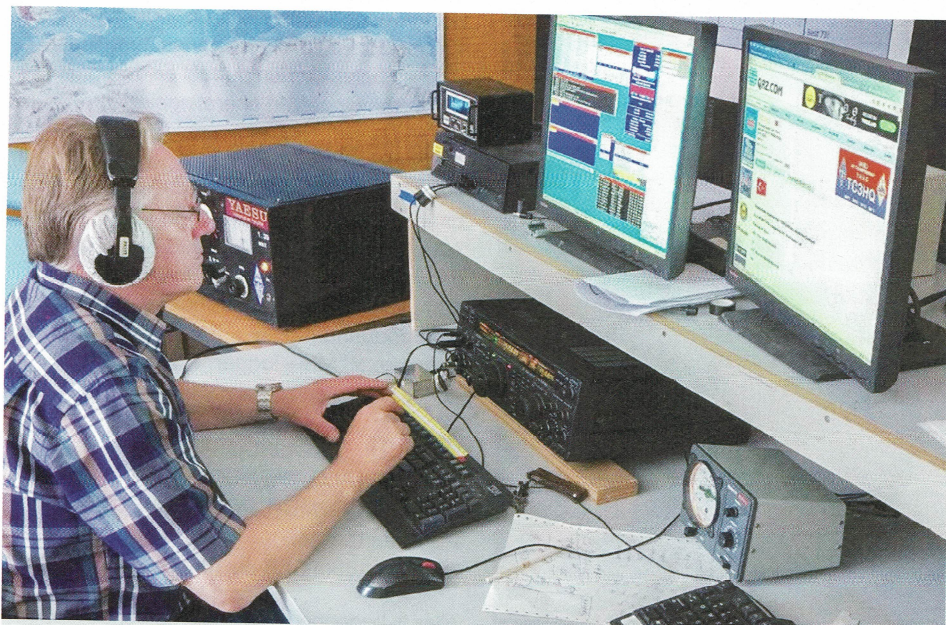
Problemen met 40m-yagi @ PA6Y

was niet zoals in 2015 dat het log bijna sneller liep dan het DX-cluster. Dit weekend ontbrak dan ook het genot van (al was het maar soms) een kleine pile-up.

Op 40m SSB liep het rustig maar gestaag, tot zondagmorgen zonder enige reden de SWR van de 40m-beam de pan uit rees. Dit werd gemeld door de eindtrap, die aangaf er zo geen zin meer in te hebben. Wat was dit nu weer? Even wat proberen, lager vermogen, opnieuw tunen enz. Allemaal zonder enige

verbetering. Dan toch maar even de beam naar beneden en kijken waar dat aan lag. Diverse zaken doorgemeten maar geen afwijkingen kunnen vinden. De tijd is kostbaar dus dan maar opgelost door er een tuner tussen te zetten, en verder met het maken van verbindingen op 40m. Niet ideaal... maar verder onderzoek later.

Ondanks het ontbreken van betere condities was dit wel weer een leuke contest waarbij we absoluut tevreden mogen zijn over de behaalde prestaties.

PA1TX in actie op 20m SSB @ PI4A

PI4A door PA1TT

Team: PA1TT, PA1TX, PA5J en PA9M.

Banden: 20m SSB

Nadat we in 2016 zeer veel banden en moed hadden bij PI4A was het in 2017 tijd om het wat rustiger aan te doen. Onze PI4A-organisator Gerard PA1TX had niet veel aanmeldingen voor deelname ontvangen, dus 20m SSB was mooi om te doen. De propagatie was niet echt goed en werkelijke pile-ups waren niet echt geweldig, maar het liep vrijwel de gehele contest gestadig door.

Jan PA1TT had zijn FT-1000MP meegenomen waardoor het ook mogelijk was om met de tweede ontvanger de multi's te verzamelen of nog meer keren PA6HQ met het rapport VERON weg te geven. De locatie in het Hamnus in Hengelo is prima geschikt voor dit soort contests. Sinds de wietplantage (in een hial naast het Hamnus) is afgebrand is de storing op de banden ook aanmerkelijk afgenomen.

Met de oude eindtrap van wijlen Jan PA0IJM (bij Jan ooit goed voor vele malen de eerste plaats in de PACC op 80m) was er een stabiel signaal op de 20m-band. Ook de 4-elementen beam op het dak van het Hamnus zorgde voor goede signalen, maar ondanks de behoorlijke inspanningen werkten de condities niet bepaald mee. Het ene moment waren de JA-stations heel hard en daarna was er weer ineens niets te horen. Ook de anders altijd gegarandeerde zondagmorgenopening over het lange pad naar de Pacific en VK/ZL gaf niet het beoogde resultaat. Al met al weer een leuke IARU-contest waarbij het weer een geweldige ervaring was om de VERON-multiplier te verdelen.

PI4COM door PA3EWP

Team: PA1AW, PA2R, PA3EWP en PB8DX
Banden: 10m CW en 15m SSB

Zaterdagochtend rond 09.30 uur was het verzamelen op de PI4COM-locatie om het station op te bouwen voor de IARU-contest. Vanaf onze locatie waren we actief op 15m SSB en 10m CW.

Vier operators waren beschikbaar om deze twee banden te bezetten: PA1AW Alex, PA2R Rob, PA3EWP Ronald en PB8DX Florian. Florian is SSB-operator; de anderen mixed mode, maar met een voorkeur voor CW. Nadat we het station hadden opgebouwd werkte alles goed op de eindtrap voor 10m na. Na het uitzoeken hebben we de eindtrappen omgewisseld en alles was klaar voor het contestgeweld. (Nou ja, contestgeweld is misschien een groot woord als de zonreflex rond de 80 staat.) Dus maar hopen op mooie en lange short-skip openingen en mogelijk een dubbele hop naar JA of NA.

Het landelijke netwerk was geconnect zodat we de meeste stations konden zien. Dit geeft meerdere voordelen; zo kun je goed zien als een band open is naar een bepaalde richting. Het loggingprogramma dat we gebruikten

was WIN-Test, de server draaide bij PI4CC, helaas waren ze zelf niet actief vanaf hun locatie.

De propagatie op 10m was niet goed; de eerste dag stonden er 90 stations in het log. Geen DX, alles alleen Europa en het Midden-Oosten. We gebruikten een 4-elementen op ongeveer 12 meter hoogte, zeker niet een optimaal antennesysteem, maar voor short skip voldoende.

10m hebben we vanaf het begin tot middernacht bezet. Toen waren er nog steeds enkele stations te horen, maar op ons CQ kwam niemand meer terug. Toen maar een paar uur gaan slapen om de volgende dag weer vroeg te gaan beginnen. Om 06.00 uur liep de wekker af, rond 06.30 uur na een ontbijtje weer CQ gaan geven en al snel de eerste stations gelogd.

Het was hard werken op 10m; zelf roepen en zoeken was onze strategie. Vaak was het CQ roepen op VFO A en tijdens het luisteren gelijktijdig met VFO B andere stations op de band zoeken.

Soms kwamen er een paar stations tegelijk retour, maar meestal was het een QSO en dan weer vijf minuten CQ'en. In totaal toch nog 189 QSO's gemaakt op 10m in CW. Op 15m hadden we een 6-elementen wide-spaced op 24 meter hoogte, dit was geen probleem. Maar de propagatie hier was ook niet optimaal. Florian was de enige operator op 15m: het was rustig, weinig aanbod dus hij kon het makkelijk aan.

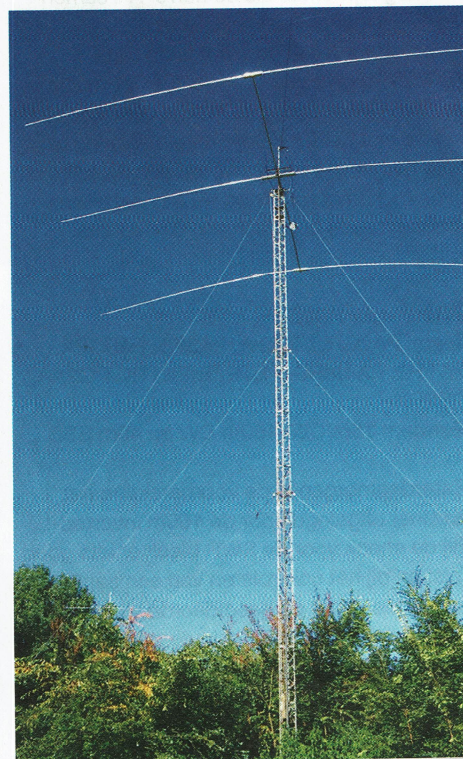
We hebben maar één station uit Amerika gelogd en geen Japanners. We hoorden stations uit Zuid-Europa daar wel van alles en nog wat werken. Bij ons waren hun tegenstations niet hoorbaar. Met 300 QSO's waren we dan ook tevreden. Florian heeft zijn best gedaan. We kijken weer uit naar het volgende jaar; de activiteiten zullen dan iets meer zijn op de banden omdat dan ook de WRTC2018 wordt gehouden. Voor meer info: kijk op de website van World Radio Team Championship <http://wrtc2018.de/index.php/en/>

PI4D door PA3A

Team:

CW: PA2A, PA2DW, PA3A, PA4O en PA8AD
SSB: PA1BDO, PA3D, PA3DEW, PA3FQX, PE9PE

Banden: 20m CW, 40m CW en 80m SSB

3-elementen Yagi voor 40m @ PI4D

Alle operators van PA6HQ @ PI4D kijken terug op een fantastisch weekend. Het weer was goed, de sfeer was uitstekend en alle apparatuur, antennes en logging werkten 24 uur naar behoren zonder enige hapering of hik. Bij het aansluiten van de apparatuur op het antenepark van PI4D is veel zorg besteed aan de HF-isolatie van de verschillende frequentiebanden door meerdere filters toe te passen en door rekening te houden met gebruikte frequenties waarvan harmonischen in een band vielen waar gewerkt werd. Daarnaast werd op 40m en 20m diversity-ontvangst toegepast. Dit alles betaalde zich dubbel en dwars uit in veel verbindingen en operatingplezier.

Apparatuur:

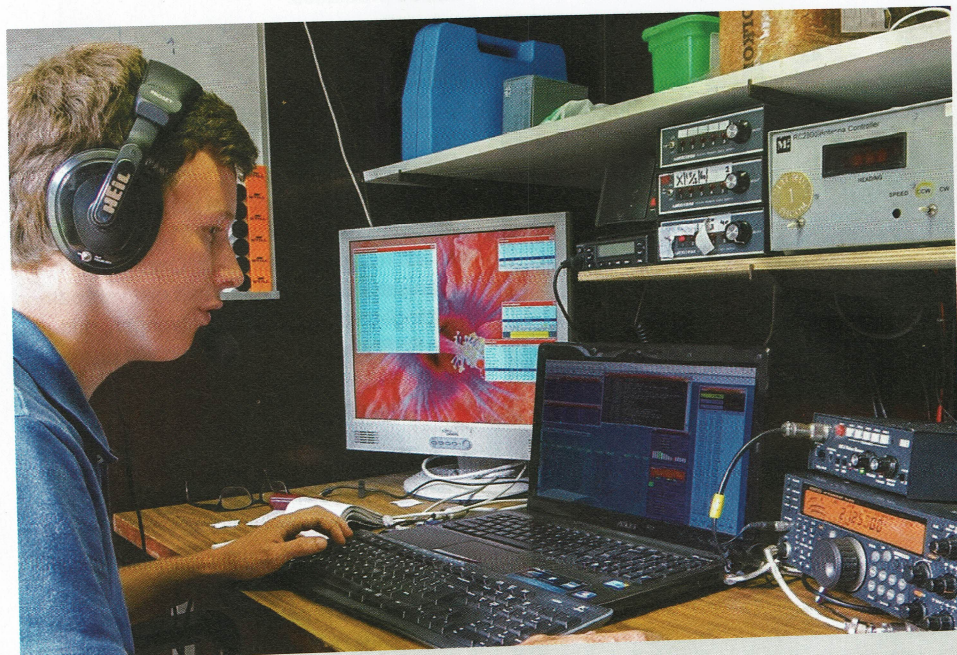
20m: 2 x Icom IC-7300 plus linear, 5-el monobander en OB9-5 multibander
40m: Elecraft K3 plus linear, 3-el monobander en monoband kwartgolf vertical
80m: Icom IC-7800 plus linear, 80m 4-square en monoband dipole
Logging: N1MM+ logger

PI4VPO door PA3HCC

Team: PA1ALG, PA3HCC, PA3HGL, PA3JQD, PD0JSO, PD2MDR, PD3JSB, PE1NYQ, PG1A en Lisette

Banden: 160m SSB en 10m SSB

Alles is begonnen met de kampioenschappen van 2016 en een artikel in *Electron* over het wel en wee van PA6HQ, dat geen deelnemers kon

PB8DX in actie op 15m SSB @ PI4COM

Antennewerk voor 160m SSB @ PI4VPO

vinden voor 160m. Contact met de kartrekker van PA6HQ was gauw gelegd en jawel, PI4VPO mocht 160m SSB voor zijn rekening nemen. Later kwam 10m SSB daar nog bij wat tot hilarische ontboezemingen leidde, zoals 'je kunt beter naar een koekoeksklok roepen, dan krijg je nog twee keer per uur antwoord'. Voor en tijdens de PACC werd al ervaring opgedaan met een kwart golf L-antenne voor 160m en een 'veldje' radialen voor de tegencapaciteit. Besloten werd om dezelfde antenne te gebruiken voor de IARU-contest. Om zo goed mogelijk te luisteren werden de voors en tegens van een Beverage-antenne bestudeerd. Op internet was genoeg te vinden, want naast de bedenker, Beverage, zijn er heel wat amateurs die er hun levenswerk van gemaakt hebben met uitgebreide experimenten op 160m. Henk PA0RKS had al in een vroeg stadium zijn zelfgemaakte lineair van stal gehaald en gedurende een aantal clubavonden werd deze lineair getest, aangepast en weer getest tot er voldoende vermogen uitkwam voor de contest. Nadat 'Leen 't Mannetje Hooi en Stro' belangeloos vier hectare weiland ter beschikking had gesteld, werd besloten om drie luisterantennes te gebruiken, te weten een voor richting Oost-Europa, Rusland, Azië; een voor Noord-Amerika en een voor Zuid-Amerika. Dat betekende drie keer het wegspannen van een hele golf lengte draad, dus 3x160 meter. Op 4 juli werd al begonnen deze antennes weg te spannen en na vele malen 160 meter en terug te hebben gelopen was deze klus geklaard. Daarna werd in het verdere verloop van die week de tent opgezet en ingericht voor het werk op 10m en 160m. Voor 160m werd een verticaal opgezet met ongeveer 1,5 kilometer aan radialen rondom

Welkomstcomité @ PI4VPO

de antenne voor de tegencapaciteit. Precies op tijd kon worden begonnen met de contest. Alex PE1NYQ nam 10m voor zijn rekening en Jaap PA3HGL begon op 160m. Zoals verwacht liep het niet storm op 10m maar met enige regelmaat kwam er toch een QSO binnenrollen, waarbij naast PA alleen zuidelijke landen werden gewerkt. Bij het einde van de contest stond de teller op 34 QSO's maar het was ook gelukt om nog even

buiten Europa te komen, te weten CN3A, Marokko. Op 10m zijn negen HQ-stations gewerkt.

Zoals te verwachten was er geen radioverkeer op 160m te horen maar toch kon Jaap al om 13:18 UTC het eerste QSO noteren, waarbij een afstand werd overbrugd van ongeveer 15 km. Toen Jan PA3HCC om 20:00 UTC de mike overnam waren er al 33 QSO's genoteerd. Om 24:00 UTC nam Jelle de dienst over en hij smaakte het genoeg om twee keer een DX te werken, te weten de Prince Edwardeilanden bij Canada en Alaska en dat dankzij de Beverage antennes. Na 04:00 UTC was het zo goed als afgelopen met 160m, al werd het laatste QSO gemaakt om 8:29 UTC door Simon PA3JQD, die fungeerde als reserve operator. Totaal werden er 170 QSO's gemaakt op 160m met enkele multipliers en 27 HQ-stations.

Het kostte nog wel enige uurtjes om na afloop van de contest af te breken en op te ruimen maar het was de moeite dubbel en dwars waard. Voor PI4VPO was het een van de leukste weekenden ooit, met dank aan: Steef PA2A en Henk PA0RKS voor het ter beschikking stellen van hun kW-amplifiers, Leen 't Mannetje voor het ter beschikking stellen van zijn weiland, Simon en Jelle voor alle voorbereidingen en het vele denk- en uitvoerende werk, Marjolein en Lisette voor de gezelligheid en de catering en allen die hebben meege-dacht, opgebouwd en afgebroken.

Apparatuur:
10m: TS-570 met PA 400 watt (homebrew), groundplane
160m: TS-2000 met PA 400 watt, L-antenne plus drie Beverage antennes van 160m

Ontbrekend in de line-up van PA6HQ 2017 was deelnemer van het eerste moment PI4CC. Bemensing was simpelweg het probleem om op deze locatie ook actief te zijn. PI4CC is de afgelopen jaren gegroeid tot het epicentrum van het 'ICT' technische deel van operatie. De meeste stations logden namelijk in een Win-Test¹ netwerk waardoor realtime te zien is wat er op de diverse banden gebeurt. Natuurlijk is dit netwerk ook de manier om de diverse locaties met elkaar te laten 'praten'. Naast het operationele gemak van overleg helpt dit ook de operators door de nachtelijke 'daluren' heen. Gelukkig kon Peter PC2A het epicentrum ook dit jaar weer activeren en als troubleshooter alle locaties op weg helpen.

Al deze inzet resulteerde in het volgende resultaat:

BAND	CW	SSB	ITU	HQ	PNTS	AVG
160	288	167	12	31	1129	2.48
80	588	668	18	32	3385	2.70
40	1630	648	30	51	7056	3.10
20	1499	925	47	60	8936	3.69
15	274	300	21	42	1653	2.88
10	189	33	9	26	536	2.41
TOTAL	4468	2741	137	242	22695	3.15

TOTAL SCORE : 8 601 405

Als team mogen we tevreden zijn met dit resultaat. Het duurt nog even voor we weten op welke plek we geïndigd zijn. Natuurlijk ben je als contesters geneigd te kijken naar de positie in het klassement. Nee, het zal in 2017 niet genoeg zijn om hoog in de HQ-klassementen te eindigen, maar wel is meer dan 7200 keer de VERON-multiplier uitgedeeld aan deelnemende stations. Bovenal is er op alle locaties met veel plezier meegedaan aan de contest. Met de komst van PI4VPO en PA1HR is de spreiding over Nederland weer groter geworden en hebben meer operators deel kunnen nemen aan dit mooie traject. Vooralsnog zullen we in Nederland niet de omschakeling maken naar een puur competitieve deelname. Dan zullen er zowel technisch als strategisch heel andere keuzes gemaakt moeten worden en de vraag is of we dat met PA6HQ moeten willen.

Hopelijk hebben we dit jaar weer mensen kunnen inspireren om Nederland 'op de contestkaart' te zetten. PA6HQ 2018 zal er waarschijnlijk ook weer komen. Iedereen die belangstelling heeft om als station of operator deel te nemen aan dit evenement kan zich aanmelden via pa6hq@veron.nl. Op de website <http://www.pa6hq.veron.nl> vindt u nog meer informatie, verslagen en foto's van PA6HQ 2017, en natuurlijk kan iedereen daar de komende tijd terecht voor PA6HQ 2018.

Met dank aan het Agentschap Telecom en het VERON Traffic Bureau (is PI4HQ) voor het weer mogelijk maken van deze bijzondere activiteit. En natuurlijk grote dank aan al die operators die samen PA6HQ 2017 op de kaart hebben gezet: PA1ALG, PA1AW, PA1ENG, PA1HR, PA1TK, PA1TO, PA1TT, PA1TX, PA2A, PA2DW, PA2GRU, PA2PCH, PA2R, PA2W, PA3A, PA3EWP, PA3FD, PA3GPA, PA3HCC, PA3HGL, PA3JQD, PA4MRS, PA4O, PA5J, PA8AD, PA9M, PB2DX, PB8DX, PC2A, PD0JSO, PD2MDR, PD3JSB, PE1NYQ, PE1PZF, PG1A, PG2AA, Lisette en Michael.

**Namens het PA6HQ-team,
Alex van Hengel PA1AW
PA6HQ Coördinator**

¹ Win-Test is een van de bekendste contest-programma's, met uitstekende netwerk-mogelijkheden. Win-Test stelt een gratis versie beschikbaar voor HQ-stations. Meer info op <http://www.win-test.com>

Meetlab

Dit jaar wordt, zoals gebruikelijk, aan de bezoekers van de Dag voor de RadioAmateur bij de zelfbouwtenoonstelling de mogelijkheid geboden metingen te doen aan door henzelf meegebrachte apparatuur. Er is een grote hoeveelheid professionele en door amateurs ontwikkelde meetapparatuur aanwezig waarmee metingen aan zenders, ontvangers, meetapparatuur etc. uitgevoerd kunnen worden. Denk hierbij aan de controle, ijking of meting van:

- S-meter;
- SWR-meter;
- Uitgezonden spectrum en vermogen;
- Ontvangergevoeligheid;
- Intermodulatievervorming;
- Return Loss;
- enz.

Een vooraanmelding is aan te raden en kan via een e-mail naar pa0ryl@amsat.org. Een team van ervaren amateurs met hun meetapparatuur staat dan op de DvdRA tot je beschikking.

Robert Langenhuisen PAORYL

FreePCB- problemen onder Windows 10

Na updates van Windows 10 werkte het prima gratis printontwerpprogramma FreePCB niet meer. Er is voor die software geen ondersteuning meer.

Op mijn site <http://www.pa0nhc.nl> staat een pagina met instructies hoe FreePCB opnieuw en succesvol te installeren.

Nico Veth PA0NHC
pa0nhc@veron.nl

advertentie

HAJÉ
ELECTRONICS

*Uw communicatie en
elektronica specialist*

www.haje.nl

Grote voorraad "Hard to find" onderdelen.

Oude Kerkstraat 7, 6325 EE Berg en Terblijt, Valkenburg aan de Geul. Tel.: 043-6040138, email.: haje@haje.nl